

Doç. Dr. Aydın Alber YÜCE

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ticaret Hukuku ABD Öğretim Üyesi

TİCARÎ İŞLETME HUKUKU

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş

İkinci Baskı

FİLİZ KİTABEVİ

İSTANBUL

2026

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1379
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi

Yayın No | Publication Number: 2026/129

Kitap Adı: Ticarî İşletme Hukuku
Book Title: Law of Commercial Enterprises
ISBN: 978-625-5007-03-2
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786255007032

Yazar(lar) | Author(s): Doç. Dr. Aydın Alber YÜCE | orcid.org/0000-0002-6178-9143
Kurum | Institution: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Konu Kategorisi | Subject Categories: Ticaret Hukuku | Commercial Law

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 2
Sayfa Sayısı | Pages: 356

Yayın Tarihi | Publication Date: Eylül 2026 | September 2026
Yayın Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalyener Tostyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

Zeynep, Bilge ve Özge'ye...

2. BASIYA ÖNSÖZ

Çalışmanın bu basısının kaleme alınması sürecinde desteklerini esirgemeyen aileme çok teşekkür ederim. Çalışma kendilerine ithaf olunmuştur. Çalışmanın yayınlanması sürecindeki destekleri için Filiz Kitabevi sayın yöneticileri ve çalışanlarına da teşekkür ederim.

Bu çalışmanın öğrencilerime ve ilgililerine yararlı olmasını ümit ediyorum.

Doç. Dr. Aydın Alber YÜCE
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku ABD Öğretim Üyesi
Eylül 2026

İÇİNDEKİLER

2. BASIYA ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR	XXIX

§1. GİRİŞ.....	1
I. TİCARET VE TİCARET HUKUKU KAVRAMLARI.....	1
II. DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE TİCARET HUKUKUNUN KISA TARİHÇESİ.....	2
III. TİCARET HUKUKUNUN DÜZENLENMESİNDE SİSTEMLER	4
IV. TİCARET HUKUKUNUN DİĞER ALANLARLA İLİŞKİSİ.....	6
A. Ticaret Hukukunun Medenî Hukuk ve Borçlar Hukukuyla İlişkisi	6
B. Ticaret Hukukunun Kamu Hukukuyla İlişkisi	7
V. TİCARET HUKUKUNUN KAYNAKLARI	8
A. Genel Olarak	8
B. Yazılı Kaynaklar	8
1. Kanunlar.....	8
2. Kanun Dışındaki Düzenlemeler	9
C. Yazılı Olmayan Kaynaklar	9
1. Ticarî Örf ve Adet Hukuku	9
2. Ticarî Teamül.....	10
D. Yardımcı Kaynaklar.....	10
VI. TİCARET HUKUKUNUN BAZI KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ.....	11
A. Koruyucu Hükümlerin Medenî Hukuk ve Borçlar Hukukuna Göre Daha Az Olması	11
B. Ticarî Hayatın Hukukî İşlemlerde Belirli Bir Hız Gerektermesi	11

C. Hukukî İşlemlerde Tacirin Edimlerinin Parasal Nitelikte Bir Karşı Edim Gerektermesi.....	12
D. Yasal Kapsamın Belirlediği Esaslara Güvenin Korunması.....	12
§2. TİCARÎ İŞLETME	15
I. İŞLETME KAVRAMI.....	15
II. TİCARÎ İŞLETMENİN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ	15
A. Tanım.....	15
B. Ticarî İşletmenin Özellikleri	16
1. Esnaf Faaliyetine Dair Sınırların Aşılması.....	16
a. Koşul	16
b. Esnaf ve Tacir Ayrımı	17
i. Esnafın Tanımı	17
ii. Tacir ve Esnaf Ayrımına Dair Bakanlar Kurulu Kararnamesi.....	17
2. Gelir Sağlamanın Hedef Tutulması.....	18
a. Genel Olarak.....	18
b. Gelir Sağlamanın Bir Şart Değil Hedef Olması Gerektiği	19
c. Hukuka Aykırı Gelirlerin Değerlendirilmesi	19
3. Devamlı (Süreğen) Bir Faaliyet Olması.....	20
4. İşletme Faaliyetinin Bağımsız Bir Şekilde Yürütülmesi	22
5. Özel Hukuk Hükümlerine Tabi Olunması.....	23
6. Piyasa Aktörü Olarak Faaliyet Gösterilmesi	23
7. Serbest Meslek Faaliyeti Şeklinde Yürütülmemesi.....	24
III. TİCARÎ İŞLETMENİN OLUŞUMU VE HUKUKÎ NİTELİĞİ	24
A. Ticarî İşletmenin Oluşumu.....	24
1. Bütünlük İlkesi.....	24
2. Kişi Unsuru	25
3. Mal Varlığı Unsuru	25
a. Maddî Unsurlar.....	25
b. Maddî Olmayan Unsurlar	25
B. Ticarî İşletmenin Hukukî Niteliği	26
IV. TİCARÎ İŞLETMEDE MERKEZ VE ŞUBE KAVRAMLARI.....	27
A. Ticarî İşletmede Merkez Kavramı	27

B. Ticarî İşletmede Şube Kavramı	27
1. Tanım	27
2. Şubenin Unsurları	28
a. İç İlişkide Tabiiyet.....	28
b. Dış İlişkide Bağımsızlık	29
c. Yer ve Yönetim Açısından Ayrılık.....	30
3. Şubenin Ticarî İşletmeye Ait Yeni Bir Şube Açması.....	30
C. Şube Olmanın Hukukî Sonuçları.....	30
1. Ticaret Unvanının Kullanımı Açısından	30
2. Temsil Yetkisinin Sınırlandırılabilmesi Açısından	31
3. Ticarî İşletmenin Bütünü Konu Alan İşlemlerde Kapsam Açısından	31
4. Sicile Tescil Açısından.....	31
a. Genel Olarak.....	31
b. Şubenin Tescilinde Yer Alacak Olgular	32
c. Şubenin Ticaret Siciline Tescilinin Hukukî Niteliği.....	32
5. Usul Hukuku Açısından	32
V. TİCARÎ İŞLETMEYİ BİR BÜTÜN OLARAK KONU EDİNER BAZI HUKUKİ İŞLEMLER	33
A. Ticarî İşletmenin Devri	33
1. Kavram, Kanunî Düzenleme ve Kaynağı.....	33
a. Kavram	33
b. Kanunî Düzenleme ve Kaynağı.....	34
2. Ticarî İşletmenin Devrinde Kapsam	34
a. Aktifler	34
b. Pasifler.....	35
i. Genel Olarak.....	35
ii. Ticarî İşletmenin Devriyle Dahi Devralana Geçmeyecek Borçlar	36
c. Ticaret Unvanı ve İşletme Adının Durumu	36
d. Sadece Aktiflerin ya da Sadece Pasiflerin Devrine Yönelik Sözleşmeler	37
3. Ticarî İşletmenin Devri Sözleşmesi	38

4. Ticarî İşletmenin Devrinin Alacaklılara Bildirilmesi ve Duyurulması	39
a. Bildirim ve Duyurunun Şekli.....	39
b. Bildirim ve Duyurunun İçeriği	39
5. Ticarî İşletmenin Devrinin İşletmenin Borçları Açısından Sonuçları	39
a. TBK Açısından Borcun Nakli ve Ticarî İşletme Hukukuyla İlişkisi	39
b. Devir Anına Kadar Doğmuş Borçlar Açısından	40
c. Devir Anından Sonraki Borçlar Açısından	40
d. İş Sözleşmesinden Doğan Borçlar Açısından İş Kanunu m. 6	40
6. Ticarî İşletmenin Devrinde Rekabet Hukuku Açısından Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	41
7. Ticarî İşletmenin Devrinin Tescilinden Sonraki İşlemler	41
B. Ticarî İşletmenin Rehni	43
1. Taşınır Rehnine İlişkin Genel Hükümler ve 6750 Sayılı Kanun’a Duyulan İhtiyaç	43
2. Rehin Sözleşmesinin Tarafları	44
3. Rehin Hakkının Kurulması	46
a. Ticarî İşletmenin Rehni Sözleşmesi	46
i. Sözleşmenin Şekli	46
ii. Sözleşmenin İçeriği	46
b. Rehin Üçüncü Kişiler Açısından Hüküm İfade Etmesi	47
4. Rehin Kapsamı ve Rehin Konusu Olabilecek Taşınırılar	47
a. Rehin Kapsamı	47
b. Rehin Konusu Olabilecek Taşınırılar	47
i. Genel Olarak.....	47
ii. İşletmenin ya da Belirli Bir Varlık Grubunun Tamamı Üzerinde Rehin Kurulması	49
iii. Müstakbel Varlık ve Alacaklar.....	49
c. Rehin Konusu Unsurların Değerinin Tespiti	49
d. Rehin Konusu Olamayacak Unsurlar	50
5. Rehinli Taşınır Sicili	50
6. Rehin Sözleşmesi Taraflarının Hakları ve Yükümlülükleri	51
a. Genel Olarak.....	51
b. Rehin Veren TİTRK m. 16 Anlamındaki Yükümlülükleri.....	51

c. Borçlunun Temerrüdü Sonrası Alacaklının Hakları	52
7. Ticarî İşletme Rehninin Sona Ermesi.....	53
C. Ticarî İşletmelerin Birleşmesi	53
1. Bir Ticarî İşletmenin Bir Başka Ticarî İşletmeyle Birleşmesi	53
2. Bir Ticarî İşletmenin Bir Ticaret Şirketiyle Birleşmesi.....	54
§3. TİCARÎ İŞ KAVRAMI, BİR İŞİN TİCARÎ İŞ SAYILMASININ	
SONUÇLARI VE TİCARÎ YARGI.....	55
I. TİCARÎ İŞ KAVRAMI	55
A. Tanım	55
B. TTK'ya Göre Ticarî İşin Tespitinde Kullanılan Ölçütler	56
1. Kanunî Düzenlemelerin Altyapısı	56
2. TTK m. 3'ün Ticarî İşin Belirlenmesindeki Rolü	56
a. Türk Ticaret Kanunu'nda Düzenlenen İşler (Mutlak Ticarî İş)	56
b. Bir Ticarî İşletmeyi İlgilendiren İşlem ve Fiiller (Nispi Ticarî İş)	57
i. Genel Olarak.....	57
ii. Bir İşletmeyi İlgilendirmesi Sebebiyle Ticarî İş Sayılan İşlem ve Fiillere Örnekler.....	58
3. TTK m. 19'un Ticarî İşin Belirlenmesindeki Rolü	59
a. Tacirin Borçları (Ticarî İş Karinesi)	59
i. Karine	59
ii. Birden Fazla İşletmesi Olan Tacirler Açısından Karinenin Geçerliliği.....	60
iii. Karma Nitelikte İşlemler	61
b. Bir Taraf İçin Ticarî İş Niteliğinde Olan Sözleşmeler.....	61
II. BİR İŞİN TİCARÎ İŞ SAYILMASININ SONUÇLARI	62
A. Ticarî İşlere Ticarî Hükümlerin Uygulanması	62
1. Ticarî Hüküm Kavramı	62
2. Ticarî Uyuşmazlıklara Uygulanacak Hükümlerin Sırası.....	63
a. Emredici Hükümler	63
b. Sözleşme Hükümleri	64
c. Ticarî Hükümler	64
d. Ticarî Örf ve Âdet Hukuku ve Ticarî Teamüller.....	65

i. Ticarî Örf ve Âdet Kavramı.....	65
ii. Ticarî Teamülün Ticarî Uyuşmazlıkların Çözümündeki Rolü	67
e. Genel Hükümler	69
B. Ticarî İşlerde Teselsül Karinesinin Geçerli Olması	69
1. Genel Kural	69
2. Tüketici İşlemleri ve Kredi Kartlarında Durum	70
C. Ticarî İşlerde Faizin Adi İşlere Göre Farklı Esaslara Tabi Olması	71
1. Faizin Tanımı ve Özellikleri	71
2. Faiz Türleri.....	72
a. Hukukî Temeline Göre Faiz	72
i. Akdî Faiz	72
ii. Kanunî Faiz	72
b. Talebine Konu Olduğu Alacağa Göre Faiz	72
i. Anapara Alacağı İçin Faiz (Anapara Faizi)	72
ii. Temerrüt Alacağı İçin Faiz (Temerrüt Faizi)	72
c. Hesap Edilme Şekline Göre Faiz.....	74
i. Basit (Adi) Faiz	74
ii. Mürekkep (Bileşik) Faiz.....	74
3. Ticarî İşlerde Faizin Özellikleri	74
a. Önceden Kararlaştırılmamış Olsa Bile İstenebilmesi	74
b. Faizin İşlemeye Başlayacağı Tarih.....	75
c. Ticarî İşlerde Faiz Oranları.....	76
i. Anapara Faizi Açısından	76
ii. Temerrüt Faizi Açısından	77
iii. Yabancı Para Borçları Açısından	78
iv. TTK m. 1530 Hükmü	78
d. Bileşik Faizin Bazı Hallerde Mümkün Olması.....	79
e. Faizin Anaparayı Geçmesi.....	79
D. TTK m. 1530 Bağlamında En Yüksek Haddi Aşan Hukukî İşlemlerin Akıbeti.....	80
E. Ticarî İşlerde Zamanaşımının Adi İşlere Göre Farklı Esaslara Tabi Olması	81
III. TİCARÎ YARGI	82

A. Kanunî Düzenleme.....	82
B. Ticarî Davaların Türleri	83
1. Mutlak Ticarî Davalar	83
a. Genel Olarak.....	83
b. Kategorik Olarak Ticarî Dava Sayılan Uyuşmazlıklar	84
i. TTK'da Yer Alan Hususlardan Doğan Davalar	84
ii. Özel Kanunlarda Ticarî Dava Olduğu Gösterilen Ticarî Davalar	84
iii. Sigorta ve Taşıma Hukukuna İlişkin Bazı Uyuşmazlıklar Açısından Özel Durum.....	85
c. Rehin Karşılığında Ödünç Verme İşİ ile Uğraşanlar Hakkındaki TMK m. 962 ilâ m. 969 Hükümlerinden Doğan Ticarî Davalar	85
d. TBK'da Yer Alan Mutlak Ticarî Davalar.....	86
i. Mal varlığının veya İşletmenin Devralınması ile İşletmelerin Birleşmesi ve Şekil Değiştirmesi Hakkındaki TBK m. 202 ve m. 203 Hükümlerinden Doğan Davalar	86
ii. Rekabet Yasağına İlişkin TBK m. 444 ve m. 447 Hükümlerinden Doğan Davalar	86
iii. Yayım Sözleşmesine Dair TBK m. 487 ilâ m. 501 Hükümlerinden Doğan Davalar	87
iv. Kredi Mektubu ve Kredi Emrini Düzenleyen TBK m. 515 ilâ m. 519 Hükümlerinden Doğan Davalar	87
v. Komisyon Sözleşmesine İlişkin TBK m. 532 ilâ m. 545 Hükümlerinden Doğan Davalar	87
vi. Tacir Yardımcıları ile İlgili Hususlardan Doğan Davalar.....	87
e. Fikrî Mülkiyet Hukukuna Dair Mevzuattan Kaynaklanan Davalar	88
f. Ticarete Özgü Yerlere İlişkin Hükümlerden Doğan Davalar	88
g. Finansal Kuruluşlarla İlgili Bazı Davalar	88
2. Nispi Ticarî Davalar	88
3. Bir Ticarî İşletmeyi İlgilendiren Bazı Sözleşmelerden Kaynaklanabilecek Uyuşmazlıklara Dair Davalar	90
C. Ticarî Davalarda Görev	90
D. Ticarî Davalarda Muhakeme Usulü ve Bazı Deliller	91
1. Muhakeme Usulü	91
2. Ticarî Davalarda Bazı Özel Deliller ve İspat	92
E. Ticarî Davalarda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları	93

1. Arabuluculuk.....	93
2. Tahkim	94
F. Ticarî Nitelikteki Çekişmesiz Yargı İşleri	94

§4. TACİR SIFATI VE TACİR OLMANIN HÜKÜM VE SONUÇLARI97

I. TACİRİN TİCARET HUKUKUNDAKİ YERİ VE ÖNEMİ97

II. TACİR SIFATI98

A. Gerçek Kişilerde Tacir Olmanın Koşulları98

1. Kanunî Düzenleme ve Tacirin Tanımı98
2. Bir Ticarî İşletmenin Varlığı99
3. Ticarî İşletmenin İşletilmesi.....100
4. Ticarî İşletmenin Kişinin Kendi Adına İşletilmesi.....102
5. Küçük ve Kısıtlılar ile Ticaretle Uğraşmaktan Menedilmiş Kişilerin Durumu104
 - a. Küçük ve Kısıtlılar.....104
 - b. Ticaretle Uğraşmaktan Menedilmiş ya da Ticaretle Uğraşması Ruhsata Bağlı Kişiler104

B. Tüzel Kişi Tacirler105

1. Ticaret Şirketleri105
2. Amacına Varmak İçin Ticarî İşletme İşleten Dernek ve Vakıflar105
 - a. Dernekler Açısından Değerlendirme105
 - b. Vakıflar Açısından Değerlendirme.....106
3. Devlet ve Diğer Kamu Tüzel Kişileri Tarafından Kurulan Kurum ve Kuruluşlar106

C. Gerçek ve Tüzel Kişilerde Tacir Sıfatının Kaybı107

1. Gerçek Kişilerde107
 - a. Koşullar107
 - b. Ticareti Terk ve Sonuçları108
2. Tüzel Kişilerde109

D. Kişiliği ve Taraf Ehliyeti Olmayan Tacirler109

1. Donatma İştiraki.....109
2. Hâkim Teşebbüs.....110
3. Bazı Dernek ve Vakıfların Ticarî İşletmeleri110

4. Devlet, İl Özel İdaresi, Belediye ve Köy ile Diğer Kamu Tüzel Kişilerinin İşlettiği İşletmeler	111
III. TACİR OLMANIN HÜKÜM VE SONUÇLARI	111
A. Bir Ticaret Unvanı Seçme ve Bu Unvanı Kullanma	111
B. Ticaret Sicili ve Odalara Kaydolma	112
1. Ticaret Siciline Kaydolma.....	112
2. Odalara Kaydolma	113
C. Basiretli Bir İş Adamı Gibi Hareket Etme	114
D. Ticarî Defter Tutma	116
E. Ticarî İş Karinesine Tabi Olma	117
F. Ticarî Örf ve Âdet Hukuku Kurallarına Tabi Olma.....	117
G. Ücret ile İlgili Sonuçlar.....	118
1. Önceden Kararlaştırılmamış Olsa Dahi Ücret ve Faiz İsteyebilme.....	118
2. Aşırı Olduğundan Bahisle Ücret ve Cezanın İndirilmesini İsteyememe	120
H. Fatura ile İlgili Sonuçlar	122
1. Fatura Verme Zorunluluğu.....	122
2. Fatura ve Teyit Mektubuna Sekiz Gün İçinde İtiraz Etme Zorunluluğu.....	124
a. Faturaya İtiraz.....	124
b. Teyit Mektubuna İtiraz.....	125
I. İflâsa Tabi Olma	126
1. Tacirler Açısından.....	126
2. Tacir Sayılanlar ve Tacir Gibi Sorumlu Olanlar Açısından	126
3. Tacir Olmadığı Halde İflâsa Tabi Olanlar.....	127
J. Her İki Tarafın da Tacir Olmasına Bağlanmış Özel Sonuçlar	128
1. Usul Hukuku Açısından Sahip Olunan İmkân (HMK m. 17)	128
2. Tacirler Arası İhtar ve İhbarlarda Özel Şekillere Tabi Olma	129
3. Hapis Hakkını Kullanmada Kolaylıktan Yararlanma.....	129
4. Ticarî Satış ve Mal Değişiminde Özel Kurallara Tabi Olma	130
a. TTK m. 23 Hükümünün Değerlendirilmesi.....	130
b. TTK m. 1530 Hükümünün Değerlendirilmesi	132
5. Ticarî Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olabilmesi	134

K. Tacir Çeki Kullanma Zorunluluğu	134
L. Bazı Sermaye Şirketleri Açısından İnternet Sitesi Açma Zorunluluğu	134
M. Esnafların da Yararlanabileceği Tacirlere Özgü Hukukî İmkânlar	135

§5. TİCARİ DEFTERLER137

I. TİCARİ DEFTER KAVRAMI VE TİCARİ DEFTERLERİN YARARLARI.....	137
II. DEFTER TUTMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNE İLİŞKİN TEMEL İLKELER.....	139
A. Şekli Gereklilikler Açısından.....	139
1. Kanun Hükümlerine Göre Tutulması Mecburî Defterlerin Tutulması	139
2. Ticarî Defterlerin Açılış ve Kapanış Onaylarının Yapılması	139
a. Açılış Onayı Yapılacak Defterler ve Onay Zamanı	139
b. Açılış Onayının Şekli	140
c. Kapanış Onayının Zamanı ve Şekli	141
B. Uygulanacak Mevzuat ve Kurallar Açısından.....	141
1. TTK ve Vergi Mevzuatına Uyulması	141
2. TMS'nin Ticarî Defterlere Dair İlkelerine Uyulması.....	142
C. Maddî Gereklilikler Açısından.....	142
1. Ticarî İşletmenin Gerçek Durumunu Yansıtması.....	142
2. Dayanak Belgelerin Saklanması.....	143
III. TUTULACAK TİCARİ DEFTERLER	143
A. İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olanlar	143
1. Genel Olarak	143
2. Yevmiye Defteri.....	144
3. Defteri Kebir	144
4. Envanter Defteri	144
B. İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayanlar.....	145
1. Genel Olarak	145
2. Pay Defteri	145
3. Yönetim Kurulu Karar Defteri	147
4. Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri	148
C. Vergi Mevzuatınca Tutulması Zorunlu Kılınanlar	148

III. TİCARÎ DEFTER VE BELGELERİ TUTMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE BU YÜKÜMLÜLÜĞÜN İHLALİNİN SONUÇLARI.....	149
A. Ticarî Defter Tutma Yükümlülüğü Altında Olanlar.....	149
1. Tacir Olanlar	149
2. Tacir Olmayan Bazı Kişiler	150
3. Mirasçılık, Ticareti Terk ve Mirasın Resmî Tasfiyesi Halinde	150
4. Adi Şirkette Durum	151
5. Defter Tutma Yetki ve Görevinin Delegasyonu.....	151
6. Defter Tutma Yükümlülüğünün Başlangıcı ve Sonu	152
a. Yükümlülüğün Başlangıcı	152
b. Yükümlülüğün Sonu.....	152
B. Ticarî Defter Tutulmasında Usul.....	153
1. Fizikî Ortamda	153
a. Açılış ve Kapanış Onayları.....	153
b. Şekli Gereklilikler	153
2. Elektronik Ortamda	155
a. Genel Olarak.....	155
b. Uygulama Zorunluluğu	156
C. Defter Tutma Yükümlülüğü Bağlamında Muhafaza Edilecek Belgeler.....	156
1. Saklanacak Belgeler	156
2. Saklama Süresi	157
3. Ticarî Defterlerin Ziyatı	158
D. Envanter ve Finansal Tablolar	159
1. Envanter	159
2. Finansal Tablolar.....	160
a. Düzenleme Yükümlülüğü.....	160
b. Bazı Temel İlkeler	161
i. Tamlık ve Mahsup Yasağı.....	161
ii. Aktifleştirme Yasağı.....	161
E. Ticarî Defter Tutma Yükümlülüğüne Aykırılığın Yaptırımları.....	162
IV. TİCARÎ DEFTERLERİN HUKUKÎ UYUŞMAZLIKLARDAKİ ROLÜ	163
A. Ticarî Defterlerin İspat Gücü	163
1. Ticarî Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olması	163

2. Ticarî Defterlerin Sahibi Aleyhine Delil Olması.....	164
B. Ticarî Defterlerde İbraz, Suret Alınması ve Defterlerin Teslimi.....	164
1. İbraz	164
a. Fizikî Olarak Saklanan Belgelerde İbraz.....	164
b. Görüntü ve Veri Taşıyıcılara Aktarılmış Belgelerin İbrazı	165
2. Suret Alınması.....	165
3. Teslim	165
§6. TİCARET SİCİLİ	167
I. KAVRAM.....	167
II. TİCARET SİCİLİ TEŞKİLATI.....	168
A. Ticaret Sicilinin Kuruluşu ve Kapatılması	168
1. Sicil Müdürlüğünün Kuruluşu.....	168
2. Sicil Müdürlüğünün Kapatılışı	169
B. Ticaret Sicilinin Yönetimi	169
1. Genel Olarak	169
2. Ticaret Sicili Müdürü	170
a. Atanması ve Görevden Alınması.....	170
b. Kamu Personeli Niteliğinde Olmamaları	170
c. Görev Alanlarının Münhasırlığı	170
d. İnceleme Görevi	170
i. Tescil İçin Aranılan Kanunî Şartlar	170
ii. Eksikliklerin Tamamlanması.....	172
3. TB'nin Denetim Yetkisi	173
C. Elektronik Ticaret Sicili	173
III. TİCARET SİCİLİ İŞLEMLERİ	174
A. Genel Olarak	174
B. Tescil.....	174
1. Kural	174
a. İstem Üzerine.....	174
b. İstemde Bulunmaya Yetkili Kişiler	174
i. Başvuracak Kişi.....	174

ii. Başvuru Sırasında Gerçeğe Aykırı Beyan	175
c. Tescil İsteminin Şekli	175
d. Tescil İsteminin Süresi	176
2. Re'sen Tescil.....	176
3. Yetkili Bir Makamın Bildirimi Üzerine Tescil	176
4. Geçici Tescil	177
5. Tescile Davet ve Davete Uymamanın Cezası	177
6. Üçüncü Kişilerin Görüşleri	178
C. Tadil	178
D. Terkin.....	179
E. Sicil İşlemlerine İtiraz	179
IV. TİCARET SİCİLİNİN ALENİYETİ.....	179
A. İnceleme Hakkı	179
B. Onaylı Belge ya da Örnek Verilmesi	180
V. TİCARET SİCİLİ KAYITLARININ ETKİSİ.....	180
A. Sicil Kayıtlarının Etkili Olmaya Başladığı An ve Sürelerin Başlangıcı.....	180
B. Üçüncü Kişilerin İyiniyeti Açısından.....	181
1. Müspet (Olumlu) Etki	181
2. Menfi (Olumsuz) Etki	181
C. Bir Hakkın ya da Hukukî İlişkinin Doğumu Açısından	182
1. Kurucu Etki	182
2. Açıklayıcı Etki	182
VI. MÜSECCEL HUSUSLARIN İLANI VE GÖRÜNÜŞE GÜVEN	183
A. Müseccel Hususların İlanı ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi (TTSG).....	183
B. Sicile İtimat ve Görünüşe Güven Prensibi	184
VII. TİCARET SİCİLİ KAYITLARINDAN DOĞAN SORUMLULUK.....	185
§7. TİCARET UNVANI, İŞLETME ADI, MARKA	187
I. TİCARET UNVANI	187
A. Kavram.....	187
B. Ticaret Unvanının Fonksiyonu	188
C. Gerçek ve Tüzel Kişi Tacirlerde Ticaret Unvanının Tekliği	188

1. Gerçek Kişi Tacirlerde	188
2. Tüzel Kişilerde	189
D. Ticaret Unvanının Yapısı ve Şekli	190
1. Ticaret Unvanının Yapısı	190
a. Ticaret Unvanının Çekirdeği	190
b. Ticaret Unvanına Yapılabilecek Ekler	190
c. Ticaret Unvanının Devamlılığı	191
2. Ticaret Unvanının Şekli	192
a. Genel Olarak.....	192
b. Gerçek Kişilerin Ticaret Unvanı	193
c. Tüzel Kişilerin Ticaret Unvanı	193
i. Ticaret Şirketlerinde	193
ii. Ticarî İşletme İşleten Dernek ve Vakıflarda.....	193
d. Donatma İştirakinin Ticaret Unvanı	194
E. Ticaret Unvanının Kullanılması ve Tescili.....	194
1. Ticaret Unvanının Kullanılması Zorunluluğu	194
2. Ticaret Unvanının Kullanılması Biçimi	194
3. Ticaret Unvanının Tescili.....	196
a. Genel Olarak.....	196
b. İmza Yetkililerinin Tescili.....	196
c. Şubelerin ve Bunların Kullanacağı Ticaret Unvanlarının Tescili	197
4. Ticaret Unvanını Kullanamayacaklar.....	197
5. Ticaret Unvanının Devredilebilme Şartları	198
6. Ticaret Unvanının Sicilden Silinmesi	198
F. Ticaret Unvanının Korunması	199
1. Unvan Sahibinin Münhasır Hakkı.....	199
2. Ticaret Unvanına Tecavüz Edilen Kimsenin Hakları.....	199
3. Ticaret Unvanı ile İlgili Bildirim ve Yaptırımlar	200
a. Yetkili Makamların Bildirimi	200
b. Yaptırımlar	200
i. İdarî	200
ii. Cezai.....	200

II. İŞLETME ADI.....	201
III. MARKA	202
A. Marka Kavramı	202
1. Genel Olarak	202
2. İşaret.....	203
3. Ayırt Edicilik.....	204
4. Ayırt Ediciliğin Konusu	205
5. Markanın İşlevleri	205
a. Ayırt Etme İşlevi	205
b. Tanıtım (Reklam) İşlevi	206
c. Garanti İşlevi	206
d. Kaynak Gösterme İşlevi	206
B. Markanın Bazı Türleri	206
C. Marka Olabilecek Bazı İşaretler.....	207
1. Sözcükler.....	207
2. Şekiller	209
3. Renkler	209
4. Harfler	209
5. Sayılar	209
6. Geleneksel Olmayan Bazı İşaretler (Ses ve Koku)	210
D. Marka Olamayacak İşaretler	210
1. Mutlak Ret Nedenleri.....	210
2. Nispî Ret Nedenleri.....	215
E. Marka Tescil Prosedürü.....	217
1. Hukukî Korumanın Konusu	217
2. Marka Başvurusunda Sunulacak Belgeler, Başvurunun Sınıflandırılması ve Bölünmesi.....	218
3. Marka Başvurusunda Şekli İnceleme	219
4. Marka Başvurusunun Rüçhan Hakkı Açısından İncelenmesi	219
5. Mutlak Ret Nedenleri Açısından İnceleme	220
6. Üçüncü Kişilerin Görüşleri	220
7. Marka Bülteninde Yayına İtiraz ve İtirazın İncelenmesi	221
a. İtiraz.....	221

b. İtirazın İncelenmesi	221
8. Markanın Tescili	222
a. Tescile Dair İşlemlerin Tamamlanmış Olması Şartı.....	222
b. Marka Sicilinin Aleniyeti	222
9. Tescilli Markanın Koruma Süresi ve Yenileme	222
10. TÜRKPATENT Kararlarına İtiraz ve İtirazın İncelenmesi.....	223
a. İtiraz.....	223
b. Kararlara İtirazın İncelenmesi	223
c. YİDK Kararlarının İptali Davası	224
F. Marka Sahibinin Markadan Doğan Hakkı ve Bu Hakkın Sınırları	225
1. Markanın Sahibinin Tekliği İlkesi ve Markayı Münhasıran Kullanma Hakkı.....	225
2. Marka Sahibinin Haklarının Doğduğu An	226
3. Marka Sahibinin Haklarının Üçüncü Kişilerin Davranışları Açısından Sınırı.....	227
4. Markanın Başvuru Eserlerinde Yer Alması	228
5. Markanın Kullanılması Yükümlülüğü ve Kullanma Sayılan Haller	228
G. Marka Hakkına Tecavüz ve Marka Hakkının Korunması.....	229
1. Marka Hakkına Tecavüz Sayılan Fiiller.....	229
2. Hukukî Sorumluluk.....	230
3. Marka Hakkına Tecavüzde Cezaî Hükümler	230
H. Markanın Hükümsüzlüğü ve İptali.....	231
1. Markanın Hükümsüzlüğü.....	231
a. Markanın Hükümsüzlüğü Halleri	231
b. Sessiz Kalma Yoluyla Hak Kaybı	232
c. Hükümsüzlük Kararının Etkisi	232
2. Markanın İptali.....	233
a. Markanın İptal Edilebileceği Haller	233
b. Marka İptal Talebi.....	234
c. İptal Kararının Etkisi	234
I. Marka Hakkının Hükümsüzlük ve İptal Dışında Sona Ermesi ve Sonuçları.....	235

§8. TACİR YARDIMCILARI	237
I. BAĞIMLI TACİR YARDIMCILARI	237
A. Ticarî Temsilci	237
1. Kavram	237
2. Nitelikleri	238
3. Yetki Verilmesi	239
a. Atama	239
b. Ticaret Siciline Tescil	240
4. Temsil Yetkisinin Kapsamı	240
a. Genel Olarak ve Kanunî Düzenleme	240
b. Ticarî Temsilcinin Yapabileceği İşler	241
c. Ticarî Temsilcinin Yapamayacağı İşler	242
5. Ticarî Temsilcinin Yetkilerinin Sınırlandırılması	242
a. İç İlişkide (Yönetim)	242
b. Dış İlişkide (Temsil)	243
6. Temsil Yetkisinin Sona Ermesi	244
a. Temsil Yetkisini Sona Erdiren Haller	244
b. Tescil Zorunluluğu	245
B. Ticarî Vekil	245
1. Tanım	245
2. Yetki Verilmesi	245
a. Yetki Verebilecek Kişiler	245
b. Ticarî Vekil Olabilecek Kişiler	246
c. Yetkilendirme Biçimi	246
3. Temsil Yetkisinin Kapsam ve Sınırları	247
a. Temsil Yetkisinin Kapsamı	247
b. Temsil Yetkisinin Sınırları	248
4. Temsil Yetkisinin Sona Ermesi	249
C. Pazarlamacı	249
1. Tanım	249
2. Pazarlamacılık Sözleşmesinin İçeriği	250
3. Pazarlamacının Hakları ve Yükümlülükleri	251

a. Pazarlamacının Hakları.....	251
i. Ücret Hakkı	251
ii. Komisyon Hakkı	251
iii. Ücret Hakkının Güvence Altına Alınması	252
iv. Masraflara Katılmayı Talep Hakkı	252
v. Hapis Hakkı	252
vi. Belirli Bir Alanda Tekel Hakkı	253
b. Pazarlamacının Yükümlülükleri	253
i. Müşterileri Ziyaret Yükümlülüğü.....	253
ii. Kendisi ve Başkası Hesabına İşlem Yapma Yasağı	253
iii. İşlem Koşullarına Uyuma Yükümlülüğü.....	254
iv. Bilgi Verme Yükümlülüğü	254
4. Pazarlamacılık Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	254
a. Fesih	254
b. Sona Ermeden Sonra Tamamlanan İşler	254
c. Pazarlamacının Belgeleri İade Yükümlülüğü	254
D. Diğer Bağımlı Tacir Yardımcıları.....	255
II. BAĞIMSIZ TACİR YARDIMCILARI	255
A. Acente	255
1. Tanım ve Kavram.....	255
2. Acentenin Hakları, Borçları ve Yetkileri	257
a. Acentenin Hakları.....	257
i. İnhisar Hakkı	257
ii. Ücret Hakkı	257
aa. Acentenin Ücretine Hak Kazandıran İşlemler	257
bb. Acentenin Ücrete Hak Kazandığı An	258
cc. Acentenin Ücret Miktarı.....	259
dd. Acentenin Ücretinin Ödenme Zamanı.....	259
iii. Olağanüstü Giderler ile Avans ve Faizi Talep Etme	259
iv. Hapis Hakkı.....	259
v. Denkleştirme İsteminde Bulunma Hakkı.....	260
aa. Şartları	260

bb. Belirlenmesi	261
cc. Düşmesi	261
dd. İstemden Vazgeçilmesi ve İleri Sürülmesi	261
b. Acentenin Borçları	262
i. Müvekkilinin İşlerini Görme ve Özen Borcu	262
ii. Müvekkili Bilgilendirme Yükümlülüğü	262
iii. Acele İşlerde Talimat Almaksızın Hareket Etme	263
iv. Müvekkil Hesabına Teslim Alınan Eşyalarla İlgili Borçlar	263
v. Müvekkile Ait Parayı Ödeme	263
c. Acentenin Yetkileri.....	264
i. Hakkı Koruyan Beyanları Yapabilme ve Bunları Kabul Etme.....	264
ii. Mahkemelerde Temsil	264
iii. Özel ve Yazılı Yetki Gerektiren Bazı İşler.....	264
3. Müvekkilin Borçları	264
4. Rekabet Yasağı Anlaşması.....	265
5. Acentelik Sözleşmesinin Sona Ermesi	266
B. Simsar.....	267
1. Tanım ve Uygulanacak Hükümler	267
2. Simsarlık Sözleşmesi	268
3. Simsarlık Ücreti	268
a. Ücretin Hak Edilme Şartı	268
b. Ücretin Belirlenmesi ve İndirilmesi	269
c. Ücret Hakkının Düşmesi	269
4. Simsarlık Sözleşmesinin Sona Ermesi	269
C. Komisyoncu	270
1. Komisyonculuk Sözleşmesinin Tanımı ve Kavram	270
2. Komisyoncunun Hakları ve Borçları.....	271
a. Komisyoncunun Hakları.....	271
i. Avans ve Giderleri Talep.....	271
ii. Komisyon Ücreti	271
aa. Hak Kazanma Şartı.....	271
bb. Hakkın Düşmesi.....	272

cc. Komisyoncunun Garantisi Durumunda	272
iii. Hapis Hakkı.....	272
iv. Vekâlet Veren Teslim Almadığı Malı Sattırma.....	272
v. Belirli Koşullarda Kendiyle İşlem Yapma.....	273
aa. Koşullar	273
bb. İşlemi Kendisiyle Yapma Hakkının Düşmesi.....	273
b. Komisyoncunun Borçları	274
i. Bilgilendirme ve Sigortalama Borcu	274
ii. Ayıplı ve Kısa Sürede Bozulabilecek Mallar İçin Tedbir Alma Borcu	275
iii. Vekalet Veren Belirlediği Bedel Altında Mal Satmama Borcu.....	275
iv. Bir Teamülün Varlığı Dışında Verisiye Mal Satmama Borcu	276
3. Komisyonculuk Sözleşmesinin Sona Ermesi	276
D. Taşıma İşleri Komisyoncusu.....	276
1. Taşıma Komisyonculuğu Sözleşmesinin Tanımı	276
2. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hakları ve Borçları	276
a. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Hakları	276
i. Komisyon Ücreti Hakkı.....	276
ii. Hapis Hakkı.....	277
b. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Eşyayı Taşıtma Borcu.....	277
§9. HAKSIZ REKABET	279
I. HAKSIZ REKABETE İLİŞKİN TTK HÜKÜMLERİNİN AMACI VE İLKE.....	279
A. Amaç	279
B. İlke	280
II. TTK'DA DÜZENLENEN HAKSIZ REKABET HALLERİ (TTK m. 55).....	281
A. Dürüstlük Kuralına Aykırı Reklamlar ve Satış Yöntemleri	281
B. Sözleşmeyi İhlale veya Sona Erdirmeye Yönelmek	287
C. Başkalarının İş Ürünlerinden Yetkisiz Yararlanmak.....	288
D. Üretim ve İş Sırlarını Hukuka Aykırı Olarak İfşa Etmek.....	289
E. İş Şartlarına Uymamak	289

F. Dürüstlük Kuralına Aykırı İşlem Şartları Kullanmak.....	289
III. HAKSIZ REKABETTE HUKUKÎ SORUMLULUK	290
A. Açılabilir Davalar	290
B. İstihdam Edenin Sorumluluğu.....	292
C. Basın, Yayın, İletişim ve Bilişim Kuruluşlarının Sorumluluğu	292
D. Hükümün İlânı	293
E. İhtiyatî Tedbirler.....	293
F. Zamanaşımı	293
IV. HAKSIZ REKABETTE CEZAÎ SORUMLULUK	294
A. Cezayı Gerektiren Fiiller.....	294
B. Tüzel Kişiler Adına Hareket Edenlerin Cezaî Sorumluluğu	294
§10. CARİ HESAP	295
I. CARİ HESAP SÖZLEŞMESİ.....	295
A. Tanımı ve Şekli	295
B. Cari Hesap Sözleşmesinin Özellikleri	295
II. CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMLERİ	297
A. Genel Hükümler.....	297
1. Dava ve Savunma Haklarının Devam Etmesi	297
2. Cari Hesaba Geçirilen Alacakların Yenilenmemesi.....	297
3. Ticarî Senetlerin Tahsili	297
4. Hesap Bakiyesi.....	297
a. İlke.....	297
b. Bakiyenin Belirlenmesi	297
c. Bakiyenin Haczi	298
d. Adi ve Bileşik Faiz.....	298
B. Özel Hükümler	299
III. CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ.....	299
IV. CARİ HESAPTA ZAMANAŞIMI.....	300
KAYNAKÇA	301
KAVRAM DİZİNİ	319

KISALTMALAR

BanK	: 5411 sayılı Bankacılık Kanunu
Bkz.	: Bakınız
c.	: Cilt
c.	: Cümle
CD.	: Ceza Dairesi
ÇK	: 5941 sayılı Çek Kanunu
DK	: 5253 sayılı Dernekler Kanunu
dn.	: Dipnot
E.	: Esas
E.T.	: Erişim tarihi
EDGT	: Elektronik Defter Genel Tebliği
Erw.	: Erwägung (Yüksek mahkemenin karar gerekçeleri yerine kullanılmıştır)
eTTK	: 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu
f.	: Fıkra
FK	: 3095 sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizi Hakkında Kanun
GVK	: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
HD.	: Hukuk Dairesi
HGB	: Alman Ticaret Kanunu, Handelsgesetzbuch
HMK	: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HRegV	: İsviçre Ticaret Sicili Tüzüğü, Handelsregisterverordnung
HSK	: Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İDT	: İktisadî Devlet Teşekkülleri
İİK	: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu

XXX

İK	: 4857 sayılı İş Kanunu
İnc.	: İnceleyiniz
K.	: Karar
Karş.	: Karşılaştırınız
KGK	: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KİBB.	: Kazancı İçtihat Bilgi Bankası, www.kazanci.com.tr
KİK	: Kamu İktisadî Kuruluşları
KİT	: Kamu İktisadî Teşebbüsleri
KOBİ	: Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler
KoopK	: 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu
m.	: Madde
MERSİS	: Merkezi Sicil Kayıt Sistemi
Mük.	: Mükerrer
OR	: İsviçre Borçlar Kanunu, Obligationenrecht
Örn.	: Örneğin
par.	: Paragraf
RKHK	: 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
RTSY	: Rehinli Taşınır Sicili Yönetmeliği
s.	: Sayfa
SerPK	: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
SMK	: 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
T.	: Tarih
TB	: Ticaret Bakanlığı
TBK	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TCK	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TDİT	: Ticarî Defterlere İlişkin Tebliğ
TİRK	: 1447 Ticarî İşletmenin Rehni Kanunu
TKHK	: 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun

TMK	: 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu
TMS	: Türkiye Muhasebe Standartları
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TOBBK	: 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu
TSMT	: Ticaret Sicili Müdürlükleri Hakkında Tebliğ
TSY	: Ticaret Sicili Yönetmeliği
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
TTSG	: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi
TTSGY	: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Yönetmeliği
TUHT	: Ticaret Unvanları Hakkında Tebliğ
TÜRKPATENT	: Türk Patent ve Marka Kurumu
Vd.	: Ve devamı
VUK	: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
Y.	: Yargıtay
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
YİBGK	: Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu
YİDK	: Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı bünyesinde yer alan Kurul
yy.	: Yüzyıl